

VİZYON 2050'NİN İZİNDE

SPORUN BAŞKENTİ İSTANBUL

Yayın Yönetimi ve İdari Koordinasyon
İstanbul Planlama Ajansı

İçerik Sorumluları
Gamze Yaşar, Dr. Hatice Kurşuncu, Özge Tekçe Demirkol

Hazırlayanlar
Can Delice, Evrim Faydalı Kuru

Tasarım Konsepti ve Yayın Kimliği
Kader Şahin

Basım Yeri ve Tarihi
İstanbul, Mart 2024

İstanbul Büyükşehir Belediye İştiraki Kültür A.Ş. yayınıdır.

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	1
SAĞLIKLI TOPLUM VE KENTTE SPORUN ÖNEMİ	2
İstanbul'un Spor Verileri	3
OLİMPİYAT KENTİ ADAYI İSTANBUL	5
Olimpiyat Oyunları'nın Kent İçin Anlamı	5
SPORUN VE SPORCUNUN KENTİ İSTANBUL	8
İSTANBUL VİZYON 2050 PLANLAMA	9
ÇALIŞMALARINDA SPOR	
İstanbul Vizyon 2050 Strateji Belgesi	9
İstanbul Vizyon 2050 Eylem Planı	10
İSTANBUL SPOR KENTİ İÇİN İLK ADIMLAR	13
Başarılar	17
SONUÇ	18

GİRİŞ

Bu çalışma, 'Vizyon 2050'nin İzinde'¹ rapor serisinin bir parçası olarak hazırlanmıştır. İstanbul Vizyon 2050 Strateji Belgesi'nde belirlenen temalara paralel olarak, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin gerçekleştirdiği çalışmaları *Herkes için Erişilebilir ve Nitelikli Spor Olanakları* teması bağlamında ele almaktadır. Rapor, belirlenen vizyon doğrultusunda İstanbul'un spor kenti olma ve spor kültürünü yaygınlaştırma yolculuğundaki adımlarını ortaya koymaktadır.

İstanbuluların mutlu, sağlıklı ve huzurlu bir hayata sahip olması için sporun ve olimpik değerlerin İstanbulunun hayatının bir parçası olmasını sağlamak önemlidir. Bu sayede, bireylerin fiziksel ve zihinsel gelişimi desteklenir, evrensel değerlere yaklaşımı gelişir ve bireyler arası ilişkilerde iyi ahlak ve etik yaygınlaşır. Evrensel değerlerin korunmasında ve uluslararası barış ve dostluğun muhafaza edilmesinde toplumların spor kültürünü benimsemiş ve olimpik ruhu yaşatıyor olması önemli bir etken olarak öne çıkmaktadır. İstanbuluların nitelikli spor olanaklarına erişimlerinin ve rekreatif spor hizmetlerinin kalitesinin değerlendirildiği bu rapor, İstanbul'da sporun kent yaşamındaki yerinin mevcut durumunu ortaya koymayı ve mevcut durumu iyileştirmeye yönelik atılan adımları incelemeyi amaçlamaktadır.

İstanbul'un spor kenti olma vizyonu; nitelikli spor olanaklarının dağılımı, spor olanaklarına erişim, spor etkinlikleri ve hizmetlerinin kalitesi ve sayısı gibi parametreler ile ele alınmaktadır. Bu çalışma kapsamında İstanbul'da ilçe düzeyinde spora ilişkin güncel durum, İstanbul Vizyon 2050 Strateji Belgesi ve İstanbul Vizyon 2050 Eylem Planı'nda belirlenen stratejiler ve eylemler ve son beş yılda İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılan çalışmalar detaylı bir şekilde incelenmektedir.

¹ Vizyon 2050 Strateji Planı çalışmalarına ulaşmak için bkz. <https://vizyon2050.istanbul>.

SAĞLIKLI TOPLUM VE KENTTE SPORUN ÖNEMİ

Sağlıklı yaşamın temel kriterlerinden olan spor, birey ve toplumların gerek fiziksel gerek ruhsal açıdan iyi olmalarını sağlamasının yanı sıra farklı toplumsal grupları bir araya getirmesi yönüyle sosyal açıdan ve açık spor tesisi, park, yürüyüş parkuru gibi açık alandaki spor olanakları ile daha sağlıklı ve güzel bir çevrenin oluşturulması açısından kente birçok değer katmaktadır. Spor aynı zamanda sağlıklı bir toplumun oluşturulması kapsamında, özellikle ölümlerin çoğunun sebebi olan bulaşıcı olmayan hastalıklar (BOH) ile mücadele kapsamında önemli noktada yer almaktadır.

BOH (kalp rahatsızlığı, felç, kanser, diyabet, kronik akciğer rahatsızlığı vb.) büyük ölçüde önlenemez olmakla birlikte, Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) 2023 yılında sunduğu rakamlar,² BOH sebebiyle dünya genelinde her yıl yaklaşık 41 milyon insanın hayatını kaybettiğini, bunun da tüm ölümlerin %74'ünü oluşturduğunu ortaya koymaktadır. BOH kaynaklı ölümlerin çoğunu (17,9 milyon kişi) kardiyovasküler hastalıklar oluştururken, bunu kanser (9,3 milyon), kronik solunum yolu rahatsızlıkları (4,1 milyon) ve diyabet (2 milyon) takip etmektedir. Bu dört hastalık grubu, dünyadaki tüm erken BOH kaynaklı ölümlerin (70 yaş altı) %80'inden fazlasını oluşturmaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından 2022 yılına ilişkin ortaya konan rakamlar, %35,4 ile dolaşım sistemi hastalıklarının Türkiye'deki ölüm nedenleri arasında ilk sırada yer aldığını göstermektedir. BOH (dolaşım sistemi hastalıkları, tümör, solunum sistemi hastalıkları, endokrin, beslenme ve metabolizmayla ilgili hastalıklar) kaynaklı ölümlerin toplam ölüm içindeki oranı Türkiye'de %68,7 (346.360 kişi) ; İstanbul'da ise %65,6 (48.381 kişi) olarak belirlenmiştir.³

Tütün ve alkol kullanımı, sağlıksız beslenme, çevre kirliliği gibi temel etmenlerin yanı sıra fiziksel hareketsizlik de BOH kaynaklı ölüm riskini artıran önemli bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır. DSÖ'ye göre, yılda 830 bin ölüm yetersiz fiziksel aktivite ile ilişkilendirilmektedir.⁴

Fiziksel aktivite, BOH'ları kontrol etmenin önemli bir adımı olmakla birlikte aynı zamanda birey ve toplum üzerinde gerek fiziksel gerekse de ruhsal sağlık açısından önemli bir rol oynamaktadır. En temel fiziksel aktivitelerin başında gelen sporun bireyler için günlük hayatın bir parçası olması sağlıklı bir toplum

² World Health Organization. (2023). Noncommunicable diseases. 20 Mart 2024 tarihinde <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/noncommunicable-diseases> linkinden erişim sağlanmıştır.

³ TÜİK. (2023). İl ve seçilmiş ölüm nedenlerine göre ölümler, 2019-2022.

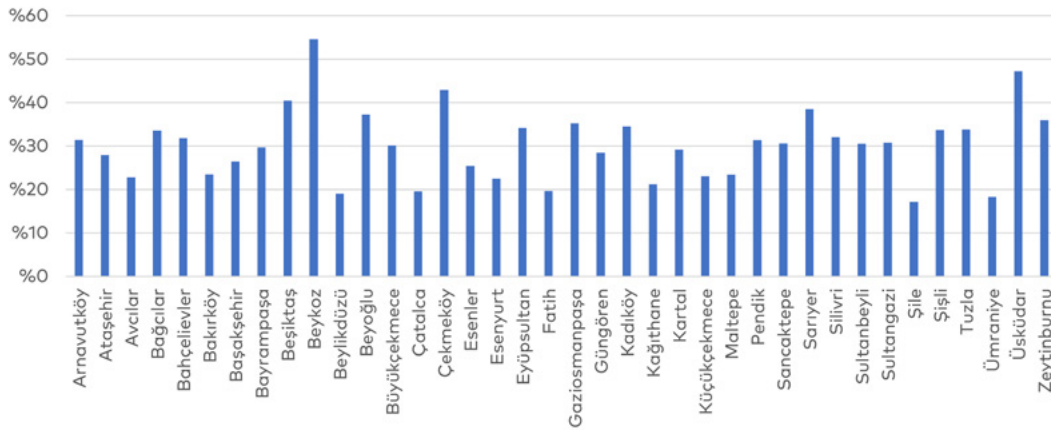
⁴ World Health Organization. (2023). Noncommunicable diseases. 20 Mart 2024 tarihinde <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/noncommunicable-diseases> linkinden erişim sağlanmıştır.

ve kent tesis edilmesi kapsamında oldukça önemli bir noktada yer almaktadır. Bu bağlamda, insanlar için sporu günlük hayatın bir parçası haline getirecek; uluslararası standartlara uygun, yaş, cinsiyet, fiziksel kondisyon, engellilik ve sosyoekonomik durum fark etmeksizin, tüm bireylerin istedikleri zaman ve mekânda spor olanaklarına ve faaliyetlerine ücretsiz ve konforlu erişimini sağlayacak hizmetler hayata geçirilerek spor kültürünün yaygınlaştırılması ve insanların spor yapmaya teşvik edilmesi gerekmektedir.

İstanbul'un Spor Verileri

İstanbul halkının fiziksel ve ruhsal sağlığını güçlendirmek, spor tesislerinden yararlanmalarını ve spor etkinliklerine aktif olarak katılımlarını artırmak için politika geliştirme süreçlerinde kullanılmak üzere çeşitli çalışmalar yapılmıştır. 2022 yılında İstanbul Planlama Ajansı tarafından İstanbul genelinde 5.035 kişi ile yapılan ve mevcut durumun tespit edilmesini amaçlayan Fiziksel Aktivite Araştırma Anketi'nde bu çalışmaların başında gelmektedir. Hazırlanan bu rapor kapsamında Fiziksel Aktivite Araştırma Anketi değerlendirilerek ilçe düzeyinde İstanbul spor verileri analiz edilmiştir. Anketin ardından 2022 yılı sonunda da yüz yüze anket yöntemi ile bireylerin sosyo-demografik verilerini toplamak adına anket çalışması yapılmıştır.

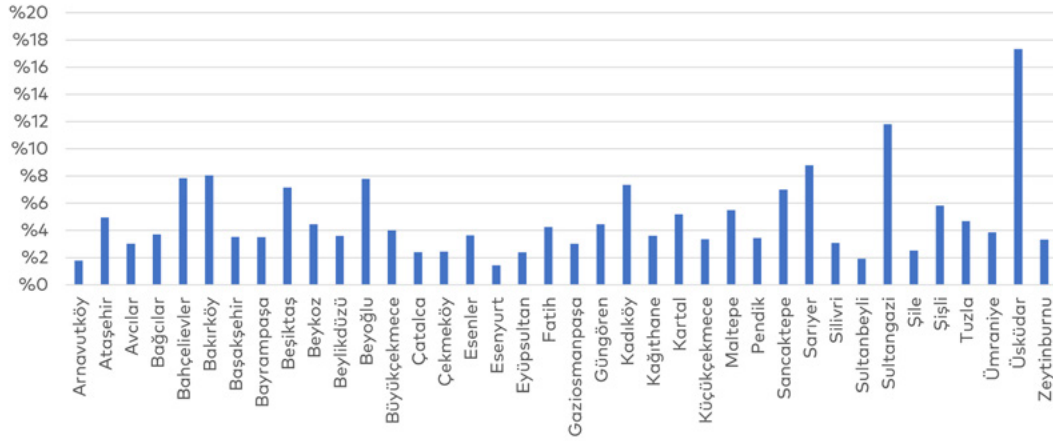
Grafik 1: Fiziksel Aktivite Araştırma Anketi Verilerine Göre Son 1 Yıl İçerisinde Düzenli Spor Yapma Durumu (2022)

Sosyo-demografik verilerin değerlendirildiği ankete katılanların son bir yıl içerisinde düzenli spor yapma durumunun ilçeler bazında genellikle %35'in altında kaldığı görülmektedir. Düzenli spor yapılmasına göre en yüksek oran %54.6 ile Beykoz ilçesine aittir (Grafik 1). Anket kapsamında görüşülen kişiler düzenli olarak spor yapmamalarının en önemli nedenini zamanlarının olmaması olarak belirtmişlerdir. Spor yapılan yerler ağırlıklı olarak park vb. açık alanlar, sokaklar ve spor merkezleridir.

İstanbul genelinde faal sporcuların nüfusa oranı sadece %0,4'te kalmaktadır. İlçe bazında lisanslı sporcu sayısının nüfusa oranı en yüksek olan ilçenin %17,3 oranla Üsküdar olduğu görülmektedir (Grafik 2).

Grafik 2: Fiziksel Aktivite Araştırma Anketi verilerine göre ilçelerde lisanslı sporcu sayısının ilçe nüfusuna oranı

OLİMPİYAT KENTİ ADAYI İSTANBUL

Olimpizm; evrensel insan değerlerini, fiziksel ve zihinsel gelişimi, uluslararası barış ve dostluğu, iyi ahlak ve etiği, spor eğitimini kapsayan küresel ölçekte kabul edilmiş spor kültürü yaklaşımıdır. Olimpizm ruhunun en prestijli spor organizasyonu olan Olimpiyat Oyunları'nın İstanbul'da gerçekleştirilmesi; spor kültürünün gelişmesine katkı sağlaması ve sporun İstanbulluların hayatının bir parçası haline getirilmesi açısından önemlidir. İstanbul çeşitli uluslararası spor organizasyonlarına ve etkinliklerine ev sahipliği yapma potansiyeline sahip bir şehir olarak dikkat çekmektedir. Bu kapsamda; İstanbul 2000, 2004, 2008, 2012 ve 2020 yıllarında düzenlenecek olimpiyatlara ev sahipliği yapmak için başvurularda bulunmuş, ancak bu başvurulardan hiçbiri kabul edilmemiştir. Bu yıllar için başvurusu onaylanan şehirler, sırasıyla, Sydney (Avustralya), Atina (Yunanistan), Pekin (Çin), Londra (Birleşik Krallık) ve Tokyo (Japonya) olmuştur.⁵

İstanbul'un Olimpiyat Oyunları'na ev sahipliği yapabilmek için yaptığı başvuruların reddedilmesinde; **organizasyonel tecrübe, çevre ve meteoroloji, ulaşım, güvenlik ve emniyet** alt başlıklarında aldığı düşük değerlendirmeler etkili olmuştur. İstanbul'un gelecekteki Olimpiyat Oyunları adaylıklarının sonucu; bu alanlardaki eksikliklerin giderilmesine, kentin ve Türkiye'nin **spor altyapısının ve organizasyon yeteneklerinin** geliştirilmesine, **uluslararası ilişkilerinin** güçlenmesine bağlıdır. Bu doğrultuda, 2036 Olimpiyat Oyunları'nın İstanbul'da gerçekleştirilmesi için hazırlıklar ve çalışmalar sürmektedir.

Olimpiyat Oyunları'nın Kent İçin Anlamı

Uluslararası büyük çaptaki spor organizasyonları, düzenlendiği kentlerde sportif, ekonomik, sosyal ve çevresel boyutlarda olmak üzere birçok etkiye sahiptir. Kente kültürel, turistik, ekonomik ve tanınabilirlik konularında katma değerler üreten küresel ölçekteki organizasyonların finansal yükümlülükleri, organizasyonel zorlukları ve çevreye olan olumsuz etkilerinin ne derecede başarılı bir şekilde yönetileceği de kentler için önemli tartışma konularının başında gelmektedir.

Büyük çaplı spor organizasyonlarının başında gelen olimpiyat oyunlarının da kent üzerinde pek çok olumlu ve olumsuz etkisi bulunmaktadır. Dünyada bugüne kadar gerçekleştirilen olimpiyat oyunları ve ev sahibi kentlerin deneyimleri incelendiğinde, küresel çapta milyonlarca insan tarafından ilgi duyulan ve takip edilen olimpiyat oyunlarının uluslararası tanınırlık ve turizm açısından

⁵ The Olympic Studies Centre. (2019). The Olympic Host Candidature Process: Cities 1896-2028 [Sharing History, enriching the future]. In OSC Reference Collection, Olympic World Library.

önemli bir etki oluşturduğu görülmektedir. Olimpiyatlara katılan sporcular, teknik ekipler, basın mensupları ve oyunları takip eden izleyiciler kente turistik ve paralel olarak ekonomik anlamda büyük katkı sağlamaktadır. Olimpiyat oyunları, ev sahibi kentin organizasyonel başarısını, çevre ve ekoloji konularındaki yaklaşımını ve ulaşım, güvenlik gibi toplumsal hizmetlerini dünyaya sergilemesi açısından da önemli bir fırsattır. Tüm bunlarla bir arada, olimpiyat oyunları kentin kültürünün gerek kente gelen kişiler gerekse de medya üzerinden aktarılması fırsatı ile ulusal ve uluslararası platformda kendini tanıtmayı, kültürel önemini göstermesi ve bu bağlamda, geleceğe yönelik yaratıcı işbirlikleri kurabilmesi için bir fırsat sunmaktadır.

Olimpiyat oyunları, dünyanın en iyi sporcularını bir araya getirmesi ve performanslarını sergilemesine olanak sağlaması yönüyle, izleyici ve kent sakinlerinin spor yapmaya ve kendi fiziksel potansiyellerini keşfetmeye sağladığı olanak ile toplumsal olarak spor kültürünün benimsenmesine de olumlu katkıda bulunmaktadır.

Olimpiyat oyunları sebebiyle ev sahibi kentte hayata geçirilen yeni spor altyapısı ile mevcut altyapıda yapılan iyileştirmeler, kentin spor olanaklarının çeşitlenerek artmasının yanı sıra altyapısının uluslararası standartlara kavuşması bakımından da kente olumlu bir katkı sağlamaktadır. Öte yandan, etkinlik boyunca kentte birçok alanda ve konuda oluşacak yoğun faaliyet ve hareketliliğe yönelik olarak ulaşım, altyapı, konaklama tesisi, kamusal mekan düzenlemeleri, kent estetiği gibi birçok alanda yatırım yapılmasını gerektirmektedir. Bu yatırımlar, ekonomik ve ekolojik olarak doğru planlama süreçleri ve sürdürülebilir politikalar ile yönetildiği takdirde kentin uzun vadeli gelişimine katkı sağlayacak önemli altyapı sistemlerinin oluşturulmasını sağlayabilmekte ve kalıcı bir kentsel kalkınma zemini oluşturabilmektedir.

Olimpiyat oyunları turizm üzerinden kentin ekonomisine doğrudan katkı sağlarken; inşaat projeleri, güvenlik, hizmet sektörü ve diğer alanlarda bir dizi iş imkanı yaratmakta, yerel işletmelerin büyümesine ve şehir sakinlerinin istihdam edilmesine de katkıda bulunmaktadır.

Olimpiyat oyunları, ev sahibi kentlere çeşitli katkılar sağlasa da bu katkılar, oyunların düzenlendiği kentin mevcut durumuna, organizasyonun mekansal, ekonomik ve yönetsel açılardan planlanmasına ve sürecin yönetimine bağlı olarak değişmekte; avantajlar çok hızlı bir şekilde dezavantaja dönüşebilmekte ve sonuçlar uzun vadede kenti birçok açıdan olumsuz etkileyebilmektedir. Özellikle yeni spor tesislerinin inşası, altyapı geliştirmeleri, güvenlik önlemleri ve diğer organizasyonel masraflar, ev sahibi kent için büyük maliyetler oluşturmakta; maliyetler önceden tahmin edilen bütçeleri aşabilmekte ve kentin uzun vadeli finansal durumunu etkileyebilmektedir.

Olimpiyat oyunları için yeni tesislerin inşası ve altyapı projeleri için gereken arazi ve arsaların elde edilmesi kimi zaman, kent sakinlerini yerinden edebilen kentsel dönüşüm projeleri aracılığıyla gerçekleşmektedir. Bu durum bir yandan sosyal dokunun bozulmasına neden olurken; bir yandan da kentlerde eşitsizliklerin artmasına ve kentsel adaletin sarsılmasına yol açmakta, bu durum da toplumsal huzursuzluk dönemlerine yol açmaktadır.

Olimpiyat tesislerinin inşası, konaklama ve ticari birimlerin geliştirilmesinin bir başka olumsuz etkisi, konut ve ticari mülk değerlerindeki artıştır. Özellikle konut fiyatları ve kiralarındaki artış, genel yaşam maliyetini yükseltmekte; böylece kent sakinleri için ekonomik zorluklar yaratabilmekte ve gelir eşitsizliğini artırabilmektedir.

Olimpiyatlara hazırlanırken yaşanan bir başka olumsuz etki ise, yeni inşa edilen tesislerin ve altyapı projelerinin çevresel etkileri nedeniyle yaşanmaktadır. Yeni inşa faaliyetleri doğal alanların tahrip edilmesi, doğal kaynakların kullanımı, yeşil alan kaybı gibi çeşitli çevresel sorunlara sebep olmakta; kent ve çevresindeki ekosistemlere zarar verebilmektedir. Yine bu süreçte kullanılan enerji ve hammadde, karbon emisyonu ve kirleticilik açısından önemli riskler oluşturabilmektedir.

Bunlara ek olarak karşılaşılabilecek bir diğer risk, özellikle Olimpiyat Oyunları sürecinde çeşitli sebepler ile oluşabilecek protestolar ve güvenlik açıklarının yaratacağı endişelerdir. Bu durum kent sakinlerinin hayatında önemli aksaklıklara ve güvenlik kaygılarına yol açarken aynı zamanda kentlerde antidemokratik uygulamalara da neden olabilmektedir.⁶

Sonuç olarak, Olimpiyat Oyunları'nın kent için taşıdığı potansiyeller önemli riskler de barındırmakta ve çok hassas bir planlama gerektirmektedir. Uluslararası tanınırlık, kültürel etkileşim, spor kültürünün teşvik edilmesi, turistik çekicilik ve ekonomik katkı, kentsel altyapının geliştirilmesi gibi katkılar ilk elden sayılabilecekler arasındadır. Bütün bunların başarısı; yukarıda sayılan riskler göz önünde tutularak Olimpiyat Oyunları'nın düzenlenmesinde detaylı ve uzun erimli bir planlama, iyi bir koordinasyon ve yönetim süreci, mali kontrol, şeffaflık ve sürdürülebilirlik stratejilerinin başarıyla gerçekleştirilmesine bağlıdır.

⁶ DaCosta, L. P. (2024). The Olympic Games: early 21st century (2000-2022) (Olympic Knowledge - Essential Readings Series ed.). The Olympic Studies Centre.

SPORUN VE SPORCUNUN KENTİ İSTANBUL

Çok sayıda uluslararası, ulusal, bölgesel ve il düzeyinde spor etkinliğine ev sahipliği yapmış olan İstanbul'da, modern spor kavramına paralel olarak sporun bir yaşam biçimi olarak benimsenmesi hedeflenmektedir. Spor, birliktelik duygusunu geliştiren, hayatlarımıza ve kent yaşamına dinamizm katan, sağlıklı nefes almamızı sağlayan değerler bütünü olarak tanımlanmaktadır. Bu kapsamda 2021 yılında, "İstanbul Vizyon 2050 Strateji Belgesi" ile eşgüdümlü çalışılmış olan "İstanbul Spor Ana Planı" ve "İstanbul Spor Eylem Planı" hazırlanmıştır. Bu sayede; spor olanaklarının kent bütününde iyileştirilmesi, bunlara tüm İstanbulluların eşit erişiminin sağlanması, İstanbulluların fiziksel, ruhsal ve sosyal anlamda sağlıklı olabilmesi, düzenli fiziksel aktivitenin yaşam biçimi haline gelmesi, İstanbul'un kültür-sanat ile birlikte spor alanında da küresel bir odak olmasına yönelik yol haritası tanımlanmıştır.

"İstanbul Vizyon 2050 Strateji Belgesi", "İstanbul Vizyon 2050 Eylem Planı" ve "İstanbul Spor Ana Planı"⁷ kapsamında, birbiriyle bütünleşik bir şekilde, kent-spor ilişkisinin güçlendirilmesine yönelik olarak;

- İstanbul'un spor altyapısının uluslararası standartlarda geliştirilmesi,
- Her kesimden tüm İstanbullular için spor olanaklarının sağlanması,
- Hizmet alanlarının ve erişilebilirliğin artırılması,
- Farkındalık çalışmaları ile spor kültürünün oluşturulması ve faaliyetlerinin artırılması,
- Yenilikçi ve eğlenceli spor deneyimlerinin oluşturulması,
- Yeni kabul edilen/edilebilecek, gelişmekte olan spor branşlarının geliştirilmesi ve gerekli tesis altyapısının oluşturulması,
- Özellikle gençler ve çocuklar başta olmak üzere tüm bireylerin spor yapmaya teşvik edilmesi,
- Yaş veya cinsiyet gözetmeden İstanbulluların sporla kendilerini fiziki ve ruhsal olarak geliştirerek sosyalleşmelerine zemin hazırlanması,
- Kentin sahip olduğu spor olanaklarının envanterinin hazırlanması,
- Sporlu kapalı alanlardan çıkararak rekreatif aktivite alanlarının genişletilmesi ve açık alanlarda spor yapılmasının teşvik edilmesi,
- Koşu ve bisiklet yol altyapısının genişletilmesi,
- E-spor ve teknolojik uygulamaların desteklenmesi,
- Spor endüstrisinin desteklenmesi,
- İstanbul'un spor turizminin çekim noktası haline getirilmesi,
- Elit sporcuların ve antrenörlerin yetiştirilmesi,
- İstanbul'un olimpiyatlar ve diğer uluslararası spor etkinliklerine hazırlanması amaçlanmaktadır.

⁷ Spor İstanbul. (2021). İstanbul Kenti Spor Ana Planı Raporu [Spor Kenti İstanbul: Hareketli, Zinde, Mutlu Şehir], BİMTAŞ.

Bütün bu çalışmalarındaki temel amaç ise sporun ve olimpik değerlerin her İstanbullunun hayatının bir parçası olmasını; İstanbulluların sağlıklı, hareketli ve mutlu bir hayata sahip olmasını sağlamaktır.

İSTANBUL VİZYON 2050 PLANLAMA ÇALIŞMALARINDA SPOR

İstanbul Vizyon 2050 Stratejik Planlama çalışmalarının hedefleri arasında İstanbullular için spor olanaklarının artırılması, spor yapma alışkanlığının kazandırılmasının yanı sıra İstanbul'un Olimpiyatlara ev sahipliği yapması da yer almaktadır. Bu hedef, İstanbul Vizyon 2050 Strateji Belgesi⁸ ve Vizyon 2050 Eylem Planında⁹ kapsamlı bir şekilde ele alınmıştır.

İstanbul Vizyon 2050 Strateji Belgesi

İstanbul Vizyon 2050 Strateji Belgesi "Herkes İçin Erişilebilir ve Adil Kentsel Olanaklar" teması altında "Uluslararası Standartlarda Spor Altyapısını Geliştirmek, Sporun Yaşam Biçimi Olarak Benimsenmesini Sağlamak" amacı altında, sağlıklı yaşamın temel kriterleri arasında spora ve fiziksel hareketliliğe yer vermiştir. Strateji Belgesinin ilgili amacında İstanbulluların daha fazla spor olanağına erişimlerinin sağlanması ve sporun İstanbulluların aktif yaşamlarının bir parçası haline getirilmesi, İstanbul'da spor altyapısının geliştirilmesi ve kentsel mekâna adil dağılımının sağlanması, amatör ve profesyonel sporcu yetiştirilmesinin desteklenmesi, tüm spor branşlarında cinsiyet dengesinin sağlanması için kadınların aktif katılımının teşvik edilmesinin gerekliliğine vurgu yapılmıştır.

Ayrıca 2036 yılı Paralimpik ve Olimpiyat Oyunları'na adaylık niyeti beyan edilmiş ve hazırlıklarına başlanmış olan İstanbul'da, spor kültürünün yaygınlaştırılması ve spor tesislerinin modernize edilip sayılarının artırılması konularında Olimpiyat Oyunları'nın kent için önemi vurgulanmıştır.

⁸ İstanbul Planlama Ajansı Vizyon 2050 Ofisi (2022). İstanbul Vizyon 2050 Strateji Belgesi, BİMTAŞ.

⁹ İstanbul Planlama Ajansı - Vizyon 2050 Ofisi (2024). İstanbul Vizyon 2050 Eylem Planı, BİMTAŞ. (devam eden çalışma).

"Uluslararası Standartlarda Spor Altyapısını Geliştirmek, Sporun Yaşam Biçimi Olarak Benimsenmesini Sağlamak" amacı çerçevesinde yer alan hedefler şu şekildedir:

1. Sporun bir hayat biçimi olarak yaygınlaştırılması, İstanbulluların spor yapma alışkanlıklarının artırılması,
2. Spor olanaklarının artırılması, uluslararası standartlarda altyapının geliştirilmesi ve tüm İstanbullular için erişilebilirliğinin sağlanması,
3. Olimpiyatlar da dâhil farklı ölçeklerde ve dallardaki spor etkinliklerinin sayısının ve bu etkinliklere İstanbulluların katılımının artırılması,
4. Paralimpik sporlar da dâhil olmak üzere, spor branşlarının çeşitliliğinin artırılması ve farklı spor dallarının teşvik edilmesi,
5. Sporcu yetiştirilmesine yönelik antrenör, eğitmen ve destekleyici personelin ve lisanslı sporcu sayısının artırılması,
6. Spor dallarında cinsiyet dengesinin sağlanması,
7. Sporda Ar-Ge çalışmalarının desteklenmesi ve teknoloji kullanımının artırılması.

İstanbul Vizyon 2050 Eylem Planı

İstanbul Vizyon 2050 Eylem Planında nitelikli spor olanaklarına erişim bir hak olarak ele alınmış, İstanbulluların toplumsal refahı ve iyilik hali ile doğrudan ilişkili olduğu belirtilmiştir. Düzenli spor yapmanın sağlık sorunlarının ve psikolojik sorunların azaltılmasında önemli bir etkiye sahip olduğu vurgulanmıştır. Toplumsal Refah ve Adalet Meydan Okuma Alanı içerisinde Herkes için Erişilebilir ve Nitelikli Spor Olanakları eylem çerçevesi sağlıklı bir yaşamı tesis edebilmek ve kültürlerarası ilişkileri güçlendirmek için spor yapmanın gündelik hayatın bir parçası haline getirilmesini amaçlamaktadır. Ayrıca spor, profesyonel bir meslek alanı ve bir ekonomik sektör olarak da değerlendirilmektedir. Dolayısıyla spor altyapısı ve tesisleri, spor etkinlik ve organizasyonları, profesyonel ve teknik personele yönelik eylemler de bu stratejik eylem çerçevesinde ele alınan konular arasındadır. Eylem çerçevesinde ön planda tutulan konulardan biri de toplumsal cinsiyet eşitliğine yöneliktir. Kadınların ve kız çocuklarının spor yapmaya özendirilmesi, spor profesyonelleri ve teknik personel arasında kadın sayısının artmasına yönelik teşvikler ele alınmıştır. Bu kapsamda, eylem çerçevesinde kentin ekonomik, ekolojik ve sosyal dengeleri dikkate alınarak, 2036 Olimpiyatlarına hazırlık dahil olmak üzere toplam sekiz eylem geliştirilmiştir:

- 1. Sporda Eşitlik ve Kapsayıcılığın Sağlanması** stratejik eylemi ile düzenli spor yapma alışkanlığının artırılması, sporcu sağlığının korunması ve sporda şiddetin önüne geçebilmesi; sporda çocukların güvenliğinin sağlanması; spor dallarında kadın erkek oranının dengelenmesi; paralimpik spor dallarının desteklenmesi ve paralimpik sporlara yönelik tesis ve altyapı olanaklarının artırılması için farkındalık ve tanıtım kampanyaları ve spor etkinlikleri düzenlenmesi;
- 2. Spor Tesisleri ve Spor Altyapısının Geliştirilmesi** stratejik eylemi ile İstanbul genelinde herkes için erişilebilir spor tesislerinin sayısının ve standartlarının artırılması; İstanbul'da her semte yönelik ihtiyaç tespiti yapılarak yoksul ve dezavantajlı semtlerde spor olanaklarının geliştirilmesi;
- 3. Hayat Boyu Spor Olanaklarının Artırılması** stratejik eylemi ile parklar, rekreasyon alanları gibi açık, kamusal mekanlarda spor yapma olanaklarının artırılması, spor altyapısının güçlendirilmesi; açık alanlarda sporcu sağlığına yönelik uygulamaların yer alması; kentin ekolojik koridorları ve doğal alanlarında, doğal varlıklar ile kültürel mirasın etkileşiminin yoğun olduğu bölgelerde deneyim ve keşif rotalarının ve doğa sporları olanaklarının oluşturulması; spor yapmayı teşvik edici etkinliklerin yanı sıra İstanbulluların denizle ilişkisini güçlendirmek için su sporlarının desteklenmesi;
- 4. Yerel, Ulusal ve Uluslararası Spor Organizasyonları** stratejik eylemi ile ilköğretim okulları, liseler ve üniversitelerin yanı sıra geleneksel mahalle/semte kulüplerinin desteklenmesi; yerel spor karşılaşmalarının düzenlenmesi ve desteklenmesi;
- 5. Spor Eğitiminin Desteklenmesi ve Geliştirilmesi** stratejik eylemi ile spor federasyonları, spor okulları, yerel yönetimler, ilgili STK'lar ve kamu kurumları iş birliği ile spor okullarının desteklenmesi, semtlerin ihtiyacına göre yeni spor okulları açılması; antrenör, eğitmen ve destekleyici personelin yetiştirilmesine yönelik mesleki eğitim ve sertifika programlarının artırılması; spor hekimliği, fizyoterapi ve spor psikolojisi üzerine özel programlar geliştirilmesi; ve tüm bu alanlarda cinsiyet dengesinin sağlanması;
- 6. Sporda Teknoloji Kullanımının Artırılması** stratejik eylemi ile bütün spor dallarında sporcu başarısının artırılması, sporcuların sağlıklı ve sürdürülebilir spor faaliyetlerinde yer alması ve spor olanaklarının kolay erişilebilir hale getirilmesi ve var olan spor tesislerinin sağladığı teknolojik imkânların geliştirilmesi;

7. **Sporcu Sağlığı ve Sporcuların İyi Olma Halinin Korunması** stratejik eylemi ile sporcu sağlığı merkezlerinin sayısı, hizmet kalitesi ve çeşitliliğinin artırılması; spor psikolojisi alanında uzmanlaşan psikolog ve terapistlerin de içinde bulunduğu spor hekimliklerinin sayısının artırılması;
8. **İstanbul'un 2036 Olimpiyatlarına Hazırlanması** stratejik eylemi ile Olimpiyatların ekonomik, mekânsal, ekolojik, yönetsel ve sosyal etkilerinin değerlendirildiği Eko-Olimpiyat Eylem Planı hazırlanması önerilmiş, bu planın Olimpiyat sürecini bir bütün olarak ele alması hedeflenmiştir.

Eko-Olimpiyat Eylem Planı, olimpiyatların hangi alanlarda yapılacağı, doğal çevre ve tarihi dokunun nasıl korunacağı, olimpiyatlara hazırlık ve sonrasında sosyal, kültürel, ekolojik, ekonomik ve mekansal değişimlerin nasıl planlanacağı, olimpiyatlar süresince zirveye çıkacak olan insan yoğunluğu ve kaynak tüketiminin nasıl yönetileceği meselelerini İstanbul'un sürdürülebilirliği için dikkatlice planlayacaktır. Doğal kaynakların yönetimi kapsamında; atık yönetimi, gri su yönetimi, döngüsel ekonomi çalışmaları, tarım faaliyetlerinin geliştirilmesi, yerel üretimin artırılması gibi birçok konuda çalışmalar yapılacaktır. İstanbul'un sıfır karbon politikasına paralel bir şekilde, olimpiyatlar süresince ve sonrasında karbon salımının minimize edildiği bir planlama sunulacaktır. Yeni inşa edilecek tesislerin ve alanların doğal çevre ve ekosistemlere zarar vermesi önlenecek ve kültürel mirasın korunmasına özen gösterilecektir. Ayrıca yeni inşaatlar, modernizasyon ve restorasyon çalışmaları sonucunda oluşabilecek kentsel dönüşüm, soylulaştırma ve kira fiyatlarında artış gibi, kentin sosyo kültürel ve sosyo ekonomik yapısının değişmesine sebep olacak süreçler dikkatlice planlanacaktır. Bunlara ek olarak, olimpiyatlar sürecinde sporcuların, ekiplerin ve basın mensuplarının ulaşımının sağlanması ve halihazırda İstanbullular için yetersiz olan başta ulaşım, altyapı/üstyapı geliştirilecektir. İstanbul'un adaylık başvurularında en düşük puan aldığı başlıklardan biri olan ulaşımın iyileştirilmesi ve geliştirilmesi için özenli bir süreç yürütülecektir.

Sonuç olarak İstanbul kent ekosisteminin bileşenleri olan; doğal varlıklar ve kültürel miras; coğrafi ve iklimsel koşullar; kent nüfusunun artmasıyla sürekli geliştirilmesi gereken barınma, ulaşım, enerji, ticaret, sanayi, turizm gibi sosyo-ekonomik insan faaliyetleri ayrı ayrı gözetilerek Olimpiyat Oyunları'na Eko-Olimpiyat Eylem Planı ile hazırlanılacaktır. Bu doğrultuda, İstanbullunun ve misafirlerin spor ile buluştuğu, İstanbul'un kültürel kimliğinin uluslararası ölçekte tanıtıldığı, ilerici bir ekolojik yaklaşımın benimsendiği bir İstanbul 2036 Olimpiyat Oyunları hedefi beyan edilmekte ve hazırlık süreci öngörülmektedir.

İSTANBUL SPOR KENTİ İÇİN İLK ADIMLAR

İstanbul'un spor kenti olma hedefi doğrultusunda 2019 yılından bu yana İBB tarafından pek çok proje hayata geçirilmiştir. Son beş yıl içerisinde atılan adımlar sonucunda elde edilen başlıca kazanımlar altta özetlenmektedir.

- Avrupa Oyunları'nın dördüncüsü olarak 2027 yılında düzenlenecek uluslararası spor etkinliği 2027 Avrupa Oyunları'nın İstanbul'da düzenlenmesine hak kazanıldı.
- İstanbul'un fiziksel aktivite oranı %13'ten %30'a çıkarılmıştır; daha hareketli ve sağlıklı bir İstanbul yolculuğu devam etmektedir.
- 20 yeni spor tesisinin açılışıyla birlikte İstanbul genelinde toplam 70 spor tesisine ulaşılmış; aynı zamanda mevcut tesislerin kapasitesi %40 artırılarak daha çok İstanbulluya spor hizmeti verilmeye başlanmıştır.
- Hizmet verilen ilçe sayısı 26'dan 32'ye çıkarılmıştır.
- İBB Spor Okulları'nda yılda 15 bin çocuğa verilen hizmet sayısı 120 bine çıkarılmış, daha sağlıklı nesiller için adımlar atılmıştır.
- 39 ilçede 370'ten fazla noktada, her sabah açık hava egzersizleri halkla buluşturulmuş, böylelikle tesislere gidemeyenlerin ayağına spor hizmeti götürülmüştür.
- Evden çıkamayan, gücü yetmeyen, fırsatı olmayanlara evlerinde spor yapmalarına yönelik olarak her gün canlı yayınlarla 500 bin seansın üzerinde online evde egzersiz hizmeti sunulmuştur.
- Antrenörlük belgesine sahip kişi sayısı %56'dan %98'e çıkarılarak eğitimciler daha donanımlı ve yetkin hale getirilmiştir.
- İBB Spor Okulları'ndaki tüm eğitimciler çocuk koruma eğitimi verilmiştir.
- İstanbul Yarı Maratonu ile Türkiye sınırlarında kırılan ilk atletizm rekoruna ev sahipliği yapılmıştır.
- Cumhuriyetin 100. yılında İstanbul'a ilk defa uluslararası bisiklet yarışı kazandırılmıştır.
- Ata sporu olan güreş, Ulugazi Yağlı Güreşleri ile 83 yıl sonra yeniden İstanbullular ile buluşturulmuştur.

- Haliç'in uzun zamanlardır hak ettiği Su Sporları Merkezi açılmış, Uluslararası Kürek Yarışları başlatılmıştır.
- İstanbul'un yürüme uygulaması Yürü Be İstanbul ile 500 bine yakın İstanbulluya, 30 milyardan fazla adım attırılmış, adımları karşılığı ödüller verilmiştir.
- Yapılan iyileştirmeler ile Cemal Kamacı Spor Kompleksi, İstanbul'da alanında tescilli Erişilebilirlik Belgesi ilk spor merkezi olmuştur.
- Kulüplere kapalı olan yüzme havuzları, kulüp ve sporcu kullanımına açılmıştır.

İstanbul Kenti Spor Ana Planı ve Spor Eylem Planı ile İstanbul tarihinde ilk defa kentin spora yönelik rotası belirlenmiştir. Bu doğrultuda tamamlanan çalışmalar altta özetlenmektedir:

- Gaziosmanpaşa'da İBB'ye ait ilk spor tesisi olan uluslararası standartlara ve FIFA standartlarına uygun, 5 bin kişilik tribün kapasiteli **Halit Kıvanç Şehir Stadyumu** açılmıştır.
- İçinde yüzme havuzu, cimnastik salonu, minder sporları salonu, fitness salonu gibi spor mekanlarını barındıran **Gaziosmanpaşa Spor Kompleksi** yeşil alan sürekliliğini dikkate alan bir yaklaşım ile tamamlanmıştır.
- Bünyesinde profesyonel futbol sahası ve 3.250 kapasiteli tribün bulunduran FIFA standartlarında bir stadyum, Yuvamız İstanbul Çocuk Etkinlik Merkezi, 3 kapalı kort, 2 kapalı halı saha, stüdyo salonu ve fitness salonu bulunduran **Sultanbeyli 100. Yıl Spor Kompleksi** İstanbulluların hizmetine sunulmuştur.
- İçerisinde 6.000 m² futbol sahası, basketbol sahası, halı saha, çocuk oyun alanı, 1.000 kişilik tribün, 4.000 m² peyzaj alanı ve 68 araç kapasiteli otopark bulunan **Kartal Yakacık Stadı** kullanıma sunulmuştur.
- Basketbol, voleybol, okçuluk, yüzme, hareket egzersizi, pilates, fitness, jimnastik, masa tenisi, karate, spinning, step-aerobik ve jimnastik eğitim hizmetlerinin verildiği Bayrampaşa Spor Kompleksi'ne yeni kapalı tenis kortu eklenmiş ve bünyesinde Kadın Fitness Salonu, kısa kulvar havuz ve eğitim havuzu ve 205 araç kapasiteli otopark bulunduran **Bayrampaşa Yüzme Havuzu** binası tamamlanmıştır.

- Uluslararası yarışlara ev sahipliği yapabilecek donanımda Maltepe Atletizm Pisti İstanbul'a kazandırıldı. Ayrıca Maltepe Orhangazi Şehir Parkı içinde 4 adet kapalı tenis kortu tamamlanarak hizmete açılmıştır.
- Arnavutköy'de İBB'ye ait ilk spor tesisi olan ve içerisinde yüzme havuzu, stüdyo-jimnastik salonu, fitness salonu ve 100 araçlık otopark bulunduran **Arnavutköy Boğazköy Yaşam Merkezi** hizmete sunulmuştur.
- Uluslararası standartlara sahip Türkiye'nin ve İstanbul'un ilk su sporları merkezi olan **Haliç Su Sporları Merkezi** açıldı. Merkez, 6 kayak hangarıyla birlikte dış alanda bulunan 200'e yakın kano, kürek, yelken depolama raf alanı, fitness ve konferans salonu ve eğitim salonunu da bünyesinde barındırmaktadır.
- Bünyesinde 1 Adet halı saha, 1 adet basketbol sahası ve 1 adet çok amaçlı spor sahası, kayak pisti, soyunma-duş birimi, oturma/dinlenme alanları, yeşil alanlar bulunduran **Haliç Spor Parkı** açılmıştır.
- Bünyesinde suni çim iki futbol sahası, soyunma odaları, hakem odaları ve idari odalar ile tribün bulunan **Balat Spor Tesisi**'nin bir sahası tamamlanarak kullanıma açılmıştır.
- Bünyesinde futbol sahası, soyunma odaları, hakem odaları ve idari odalar bulunan **Zeytinburnu Yedikule Spor Tesisi** tamamlanarak hizmete açılmıştır.
- Zeytinburnu ve Kartal'da engelsiz spor parkları düzenlenmiştir.
- Kağıthane ilçesinde bulunan, bünyesinde uzun kulvar yüzme havuzu, kısa kulvar yüzme havuzu, fitness salonu, stüdyo salonu, tenis kortu, jimnastik salonu, halı saha, masa tenisi alanları bulunduran **Cemal Kamacı Spor Kompleksi** tamamlanarak hizmete açılmıştır.
- Yine Kağıthane ilçesinde bulunan ve bünyesinde 50x90m suni çim sahası, 1.128 kişilik tribün, kadın erkek fitness salonları ve 750 araçlık otopark olan **Kağıthane Yeşilce Spor Tesisi** tamamlanarak hizmete açılmıştır.
- Silivri Müjdat Gürsu Tesisi'ndeki futbol stadının zemini ve tartan pisti tamamen yenilendi, 2 yeni kapalı halı saha, 3 kapalı tenis kortu, fitness salonu ve stüdyo salonu tamamlanarak hizmete açılmıştır.
- Beyoğlu ilçesinde bulunan kısa kulvar yüzme havuzu, soyunma odaları, kazan dairesi ve mekanik elektrik tesisatları tamamen yenilenerek hizmete açılmıştır.

- Fatih ilçesinde 25.000 m² alana kurulu 1000 m² kapalı kullanım alanı olan, 68x105m ve 45x90m ölçülerinde suni çim sahası olan, 1096 ve 400 kişilik tribün kapasiteli **Yenikapı Spor Tesisi** tamamlanarak hizmete açılmıştır.
- Ataşehir ilçesinde, 7200 m² alana kurulu 66x99m ölçülerinde suni çim sahası ve 300 m² kapalı alanı bulunan Esatpaşa Stadı kullanıma açılmıştır.
- Sultangazi ilçesinde, 3000 m² alana kurulu, 300 m² kapalı alanı ve 30x50m halı saha ve 15x30m ölçülerinde açık voleybol ve basketbol sahası olan Sultangazi Spor Tesisi tamamlanarak kullanıma açılmıştır.
- Esenler ilçesinde, Büyük İstanbul Otogarı içinde bulunan ve bünyesinde fitness ve stüdyo salonu bulunduran Gazanfer Bilge Otogar Spor Merkezi tamamlanarak kullanıma açılmıştır.
- Güngören ilçesinde, bünyesinde fitness ve stüdyo salonu bulunduran Güngören Spor Merkezi tamamlanarak kullanıma açılmıştır.
- Bakırköy ilçesinde İBB Florya Atatürk Ormanı içinde ikisi midi olmak üzere 5 adet açık toprak tenis kortu, soyunma odaları ve idari alanlar tamamlanarak hizmete açılmıştır.

Kent yaşamında önemli bir yer tutan rekreatif aktivite alanları genişletilmiştir. Bu kapsamda:

- Açık alan egzersiz noktalarının sayısı 370'e (370 lokasyon, 19.693 seans, 187.478 kullanım, 16.039 tekil kişi) çıkarılmış,
- 14 Yaşam Vadisi ve 6 Kent Ormanı hizmete açılmış,
- Yaşam vadileri ve doğal yaşam parklarında toplam 194,9 km bisiklet yolu projelendirilmiş, 43,8 km bisiklet yolu uygulanmış,
- İstanbul genelinde İBB sorumluluğunda toplam 64,6 km yürüyüş/koşu/atletizm parkuru; toplam 56,1 km bisiklet parkuru imalatı yapılmış,
- 7 açık fitness alanı, 15 açık alan masa tenisi, 4 kayak parkı, 1 veledrom hizmete açılmıştır.

Bunların yanı sıra aşağıdaki faaliyetler hayata geçirilmiştir:

- Türk oyun sektöründeki kamu destekli ilk kuluçka merkezi Oyun Geliştirme Merkezi (OGEM) 8 Aralık 2021 tarihinde açıldı. E-Spor oyuncularının antrenmanları ve E-Spor müsabakaları için 29 Mayıs 2023 tarihinde E-Spor Merkezi açılmıştır.

- 2019 yılında mevcutta bulunan 51 spor tesisine 19 yeni spor tesisi eklendi, 13 tesisin ise yapımı devam etmektedir.
- 2019'da 6,3 milyon olan spor seansı sayısı, %30 verimlilik artışıyla 8,1 milyona çıkarıldı. Son 5 yılda açılan yeni tesisler ile seans sayısı 10,8 milyona çıkarıldı. Bu süreçte; bünyesinde İBB Spor Tesisi barındırmayan 13 ilçenin 6'sında spor tesisleri hizmete başladı.
- 36 okulda spor salonu yapıldı ve 35 spor salonunun yapımı devam etmektedir. Sporda çeşitliliği artırmak adına spor okullarında 7 olan branş sayısı 20'ye çıkarıldı. Spor okullarındaki 15 bin öğrenci sayısı 120 bine çıkarıldı.
- İBBSK bünyesinde ; Kadın Atletizm, Kadın Jimnastik, Kadın Halter, Kadın Buz Hokeyi, Kadın Güreş branşları kuruldu; Kürek, Kano, Binicilik, Break Dans, Para Judo, Para Atıcılık, Para Atletizm, Para Taekwondo branşları eklendi. Şu anda; 528 öğrenci 2036 olimpiyatlarına hazırlanmaktadır.

Başarılar

2020 Tokyo Olimpiyatları ve Paralimpik Oyunları'na İBB Spor Kulübü tarihinin en yüksek sayısı olan 21 sporcu ile katılmıştır. Para Okçulukta Bülent Korkmaz kazandığı gümüş madalya ile İBB Spor Kulübü tarihinde ilk Paralimpik Oyunları Madalyasını elde etmiştir.

2023 yılında İBB Spor Kulübü sporcuları, tüm kategorilerde; 9 Dünya Şampiyonluğu, 4 Dünya ikinciliği, 9 Dünya üçüncülüğü elde etmiştir. İBB Spor Kulübü 830 altın, 591 gümüş, 703 bronz madalya olmak üzere toplam 2124 madalya elde etmiştir.

2024 Paris Olimpiyat ve Paralimpik Oyunları için 3 branşta, 8 İBB Spor Kulübü sporcusu kota almıştır; 5 branşta, 15 sporcunun kota için mücadelesi devam etmektedir. Paralimpik Oyunları'nda 6 branşta 10 İBB Spor Kulübü sporcusu kota aldı. 5 branşta 9 sporcunun kota için mücadelesi devam etmektedir.

İBB Spor Kulübü bünyesinde mevcut durumda 1312 kadın sporcu ve 1874 erkek sporcu olmak üzere toplamda 3186 lisanslı sporcu bulunmaktadır. 16 kadın para sporcu ve 41 erkek para sporcu olmak üzere toplamda 57 paralimpik sporcu bulunmaktadır.

SONUÇ

Spor kültürünün benimsenmesi ve sporun bireylerin hayatlarının bir parçası haline gelmesi; İstanbulluların toplumsal refahı, fiziksel ve ruhsal sağlığı, nitelikli bir sosyal hayata sahip olabilmeleri ile doğrudan ilintilidir. Doğru planlama ve sürdürülebilir politikalar ile İstanbul'un başarılı ve örnek olarak gösterilebilecek bir spor kenti olmasının önünde engel yoktur. Bu kapsamda; spor tesislerinin ve rekreatif aktivite alanlarının artırılarak kent geneline yayılması ve bu alanlara erişimin kolaylaştırılması büyük bir önem arz etmektedir. Bu nitelikli ve erişilebilir sosyal hizmet alanları sporun İstanbulluların hayatının bir parçası olmasında temel oluşturmaktadır. Özellikle çocukların ve gençlerin spor tesislerinden etkin olarak yararlanması sağlanarak amatör ve profesyonel sporcuların yetişmesi ve yaşam boyu spor kültürünün yaygınlaşması sağlanacaktır.

İstanbul'un Olimpiyat Oyunları'na ev sahipliği yapması hedefi, ulaşılmak istenilen sosyal-spor hedefleri ile örtüşmektedir. Küresel ölçekte önemli spor etkinliklerinden olan Olimpiyat Oyunlarının, İstanbul'un spor ile ilgili hedeflerine ulaşmada en büyük meydan okuması olduğu söylenebilir. Bir mega organizasyon olan Olimpiyat Oyunları; sporun teşviki ve altyapısının geliştirilmesinin ötesinde uluslararası tanınırlık, ekonomi, sosyal ve kültürel mirasın tanıtılması ve geliştirilmesi gibi bir çok alanda katkı sağlayacaktır.

Kapsamlı bir planlama ve yatırım gerektiren olimpiyatların; kentin doğal kaynaklar yönetimini, coğrafi ve iklimsel koşullarını, İstanbulluların sosyo-ekonomik faaliyetlerini gözetmesi gerekmektedir. Bu sebeple; ekonomik, sosyal ve çevresel etkilerini en aza indirmek için sürdürülebilir stratejileri barındıran Eko-Olimpiyat yaklaşımı uygulanmalıdır. Eko-Olimpiyat yaklaşımının uygulanması ile İstanbul Vizyon 2050 Eylem Planında "Herkes için Erişilebilir ve Nitelikli Spor Olanakları eylem çerçevesi"nin stratejik eylemleri olan; spor tesisleri ve spor altyapısının geliştirilmesi, sporda eşitlik ve kapsayıcılığın sağlanması, hayat boyu spor olanaklarının artırılması, spor eğitiminin desteklenmesi ve geliştirilmesi, sporda teknoloji kullanımının artırılması, sporcu sağlığı ve sporcuların iyi olma halinin korunması eylemlerine bütüncül bir katkı sağlanacaktır.

Spor tarih boyunca; sağlık, barış ve dostluğun sembolü olarak konumlandırılmıştır. Toplumların yaşam kültürü içerisinde spor; hayatı anlamlandıran ve güzelleştiren, sağlık ve mutluluk veren, bireyin kendi sınırlarını zorlamasını ve kendini geliştirmesini sağlayan, ahlak ve etik değerlerle uygulanan bir tutkudur. Bu sebeple; Mutlu, sağlıklı ve huzurlu bir İstanbul için sporun hayatlarımızın bir parçası olması ve olimpizm ruhunun sağlayacağı uluslar arasındaki kardeşlik ve barış duygusunun yayılması sağlanmalıdır.

